

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Комисија за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студија

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	22. 05. 2019
	602/19

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

ПРЕДМЕТ: Извјештај о оцјени завршног рада кандидата Горана Ђорђевића

Наставно-научно вијеће Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци је на 105. сједници одржаној 21. децембра 2018. године донијело Одлуку број: 08/3.1569-10/18 о именовану ментора и Комисије за оцјену и одбрану завршног рада под називом: „Улога и положај ОХР-а у Босни и Херцеговини“ у саставу:

1. **Доц. др Владе Симовић**, доцент, ужа научна област Политичка теорија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предсједник;
2. **Доц. др Матеј Савић**, доцент, ужа научна област Међународно право, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој луци, члан-ментор;
3. **Доц. др Александар Врањеш**, доцент, ужа научна област Политичко комуницирање, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан.

Након проведених свих неопходних процедура, те извршеног увида у текст завршног рада кандидата Горана Ђорђевића и његове анализе Комисија подноси Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци сљедећи:

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени завршног рада на другом циклусу студија под називом:
„Улога и положај ОХР-а у Босни и Херцеговини“

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Горан Ђорђевић рођен је у Равенсбургу 14. априла 1973. године. Основну школу и Гимназију завршио је у Градишци. Студиј на Филозофском факултету, одсјек за српски језик и књижевност завршио је у Бањој Луци 2003. године. Мастер академске студије на Факултету политичких наука, смјер политикологија, одсјек међународне студије, уписао је 2014. године и положио све испите са просјечном оцјеном 8,17. Има више од двадесет и три године радног искуства. Радио је у просвјети као наставник, а у том периоду обављао дужност секретара у СКПД „Просвјета“ у Градишци. Више од дванаест година радио је у приватном сектору, као царински декларант у међународној шпедицији. У периоду 2012-2014. године обављао функцију Замјеника начелника општине Градишка. Три пута биран за одборника у Скупштини општине Градишка, а 2014. године за Народног посланика у Народној скупштини Републике Српске. У НСРС обављао је дужност Замјеника предсједника Одбора за образовање, науку, културу и информисање и Замјеника предсједника Одбора за локалну самоуправу. Учесник је Одбрамбено-отаџбинског рата 1992-1995 године. Ожењен, отац три сина.

УВОДНИ ДИО ОЦЕНЕ ЗАВРШНОГ РАДА

Завршни рад под називом: „Улога и положај ОХР-а у Босни и Херцеговини“ текстуално је написан на 78 страница, при чему обухвата укупно 88 страница компјутерски сложеног текста заједно са садржајем, библиографијом, кратком биографијом и неопходним изјавама. Рад је подијељен у четири поглавља уз библиографију, биографију кандидата и изјаве као посебних секција рада. Централна два поглавља рада одређена предметом истраживања подијељена су у посебна потпоглавља у којима је кандидат ушао у меритум проблема који је постављен насловом завршног рада. Поштујући правила израде научног рада, а у складу са свим методолошким пропозицијама кандидат је на коректан начин обрадио све неопходне теме које чине структуру овог завршног рада, при чему се ухватио у коштац са свим релевантним питањима, како међународног, тако и унутрашњег карактера, у вези са улогом и положајем ОХР-а у Босни Херцеговини.

У Уводу рада кандидат Горан Ђорђевић утврђује радну хипотезу и то у форми питања: да ли је Босна и Херцеговина независна држава са пуним међународно-правним субјективитетом и какав је утицај има само постојање Канцеларије Високог представника у БиХ (ОХР) са припадајућим овлашћењима? Такође кандидат наглашава да ће у раду извршити свеобухватну анализу утицаја Канцеларије Високог представника у Босни и Херцеговини на међународни субјективитет БиХ као и на продубљавање политичке кризе и унутрашње уређење и функционалност Босне и Херцеговине.

У поглављу под насловом **Предмет истраживања**, кандидат Горан Ђорђевић поставља питање да ли је Босна и Херцеговина модерни неопротекторат управо због постојања Канцеларије и других вањских утицаја који су институционализовани Дејтонским споразумом и суочава се након више од двије деценије од окончања рата са великим бројем проблема у свом представљању и иступању у међународним односима као и у унутрашњем функционисању. Такође, кандидат се хвата у коштац са питањима статуса Босна и Херцеговина и њеног међународно-правног статуса, а који је условљен њеним међународним признањем из 1992. године, Вашингтонским споразумом из 1994. године и Мировним споразум који је потписан 1995. године у Дејтону и Паризу али и са усвајањем Закључака Бонске конференције о имплементацији мира из 1997. године. Ово поглавље је подијељено на шест потпоглавља у којима се кандидат детаљно бави анализом Дејтонског мировног споразума и поретка који је њиме успостављен, а што омогућава да у наставку рада правилно размотри постављену хипотезу.

У поглављу под насловом **Закони и уставне промјене наметнуте од стране високог представника** кандидат Горан Ђорђевић разматра централна питања рада кроз шест потпоглавља. На овом мјесту кандидат разматра проблематику субјективитета и карактера БиХ – да ли се ради о држави или неопротекторату. Затим, детаљно анализира посљедице рада Високог представника на политички систем у БиХ, при чему посебан акценат поставља на питање конкуренције функција Уставног суда БиХ и Високог представника. Такође, кандидат Горан Ђорђевић у истом поглављу разматра позитивне и негативне посљедице одлука Високог представника и даје конкретне оцјене у вези ове проблематике. Поред наведеног, бави се питањима правног нелегитимитета Босне и Херцеговине у контексту постављене хипотезе и позадине утицаја међународне заједнице, затварајући ово поглавље посебним потпоглављем: Иницијативе за укидање Канцеларије Високог представника.

У **Закључку** кандидат Горан Ђорђевић сублимира све претходно наведено и даје нам цијелокупни преглед изведених истинитости на основуведеног истраживања. Ђорђевић наглашава

да када се погледа данашња ситуација, евидентно је да са Канцеларијом Високог представника Босна и Херцеговина представља обично зависно правно лице, и због тога се не може сматрати државом у правом смислу ријечи. Босна и Херцеговина је облик заједнице државотворних ентитета којима када укидате надлежности стварате отпор који резултује опструкцију функционалности државе што се у пракси и потврдило јер пренос надлежности није донио значајан искорак у владавини права, економији, безбједности итд. Кандидат свој рад закључује на сљедећи начин: „Очигледно је да овакав модел државе у покушају која је под снажним патронатом међународне заједнице који је и институционализован кроз Канцеларију Високог представника није испунио очекивања што нам даје за право да констатујемо да треба повести одлучну акцију усмјерену ка укидању Канцеларије Високог представника у БиХ а паралелно са тим процесом редефинисати односе унутар БиХ консензусом сва три конститутивна народа.“

СТРУКТУРА РАДА

1. УВОД.....	1
2. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА.....	5
2.1. Дејтонски мировни споразум (Вашингтон-Дејтон-Париз).....	6
2.2. Анекс 11 (Високи представник).....	10
2.3. Анекс 4.....	12
2.4. Високи представник до 1997. године.....	14
2.5. Високи представник од 1997. до 2005. године.....	15
2.6. Високи представник од 2005. до данас.....	18
3. ЗАКОНИ И УСТАВНЕ ПРОМЈЕНЕ НАМЕТНУТЕ ОД СТРАНЕ ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА.....	22
3.1. БиХ – држава или неопротекторат.....	33
3.2. Посљедице рада Високог представника на политички систем у БиХ.....	39
3.3. Конкуренција функција Уставног суда и Високог представника.....	44
3.4. Позитивне и негативне одлуке Високог представника.....	50
3.5. Правни нелегитимитет Босне и Херцеговине и позадина утицаја међународне заједнице.....	66
3.6. Иницијативе за укидање Канцеларије Високог представника.....	71
4. ЗАКЉУЧАК.....	74
5. ЛИТЕРАТУРА.....	80

ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет истраживања овог завршног рада рада тј. његова насловна тема је улога и положај Канцеларије Високог представника (ОХР) у Босни и Херцеговини са освртом на њено дјеловање и посљедице које су проистекле из одлука ове међународне институције која је успостављена Дејтонским мировним споразумом. Босна и Херцеговина је модерни неопротекторат управо због постојања ОХР-а и дргих „вањских утицаја“ који су институционализовани Дејтонским споразумом и суочава се након више од две деценије од окончања рата са великим бројем проблема у свом представљању и иступању у међународним односима као и у унутрашњем функционисању.

Босна и Херцеговина и њен међународно правни статус условљен је њеним међународним признањем из 1992. године, Вашингтонским споразумом из 1994. године и Мировним споразум који је потписан 1995. године у Дејтону и Паризу али и са усвајањем Закључака Бонске конференције о имплементацији мира из 1997 године. Управо је усвајањем ових закључака у Бону 1997. године Високи представник је добио шира овлашења(тзв.Бонска овлашћења) те формално прераста у Канцеларију Високог представника (ОХР) у Босни и Херцеговини.

На тај начин можемо слободно рећи да је Босна и Херцеговина доведена у позицију потпуне подређености Савјету за имплементацију мира који своју модерну неопротекторску улогу имплементира управо кроз Канцеларију Високог представника у било којем тренутку и по питању било чега везаног за међународно правни статус Босне и Херцеговине или њено унутрашње уређење,расподјелу надлежности што се у пракси свакодневно одражава на функционисање државе и ентитета не само као основ или добар изговор за политичку нестабилност и превирања већ као суштинска препрека за садржајнији дијалог изабраних представника што се одражава на укупну слику о Босни и Херцеговини према свијету као и економски просперитет земље и бољи живот свих грађана.

ОСНОВНЕ МЕТОДЕ РАДА

Метода анализе која обухвата анализу кључних докумената који су у вези са успостављањем Канцеларије Високог представника у БиХ. Метода структуралне анализе која ће бити кориштена у сврху прикупљања података за боље разумијевање појединих одлука и околности везаних за канцеларију високог представника у БиХ. Индуктивни метод – разматрање утицаја појединачних одлука Канцеларије. Високог представника у БиХ на унутрашњу функционалност БиХ са посебним освртом на коришћење Бонских овлашћења од стране ОХР. Упоредни метод – поређење БиХ са државама или територијама које имају специфичан државно-правни статус. Метода синтезе-разматрање кључног утицаја најважнијих земаља у Савјету за спровођење мира на одлуке Канцеларије високог представника у БиХ. Дедуктивни метод-извођење закључака на бази анализе садржаја и коришћења осталих метода са циљем утврђивања оправданости постојања и одлука Канцеларије Високог представника у БиХ.

РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС

Овај рад се бави међународним положајем и правно политичким статусом Босне и Херцеговине данас са посебним освртом на период и одлуке које су и генерисале данашње стање. Сам карактер зависности Босне и Херцеговине је предмет овог истраживања из разлога што се неоспорно ради о специфичној државној творевини која је у великој мјери зависна од политичке воље земаља које су окупљене у Савјету за имплементацију мира. Воља ових земаља је дефинисана и самим потписивањем Дејтонског мировног споразума али је у великој мјери додатно дефинисана каснијим одлукама Савјета а која се манифестује успостављањем Канцеларије Високог представника у БиХ.

Паралелно са успостављањем ОХР-а дефинисане су и извршне власти ове Канцеларије на сједници Савјета у Бону 1997 год. и на тај начин је зависност Босне и Херцеговине у великој мјери појачана јер по „Бонским овлашћењима“ земље окупљене у Управном одбору Савјета за имплементацију мира могу у било ком тренутку преко Канцеларије Високог представника утицати на

судску, законодавну и извршну власт у Босни и Херцеговини. Овакав вид утицаја страног фактора према једној „сувереној“ земљи која је и чланица Уједињених нација, Савјета Европе није забиљежен у новијој историји међународног права и међународних односа и потпуно нам даје за право да већ у наслову теме користимо термин да је ово „правно политички оксиморон“ из разлога неспојивости права једне независне и суверене земље и степена утицаја међународног фактора код доношења одлука које су неоспорно право једне суверене земље. Овај рад се бави и другим аспектима и посљедицама одлука Канцеларије Високог представника у БиХ које се манифестују на свакодневни живот у земљи а које се прије свега огледају на унутрашње конфликте који су настали као посљедица ових одлука.

Само постојање једног оваквог механизма којим се може у сваком тренутку наметнути воља страних земаља једној земљи чланици Уједињених нација трајно успорава развој те земље јер долази до парадоксалне ситуације да поједини фактори у тој земљи користе Канцеларију Високог представника као персонификацију и изговор лошег стања у земљи а други као метод притиска на своје политичке неистомишљенике призивањем међународне заједнице, да она кроз Канцеларију Високог представника и овлашћења која она неспорно данас има, тако остваре своје политичке циљеве.

Постоји и реална опасност да овакво стање доведе до опште апатије не само код политичких фактора и успостављених институција власти већ и код ширег слоја чинилаца заинтересованих за напредак земље у свим аспектима из једноставног разлога што знају да свака иницијатива и покушај договора на било ком нивоу подлијеже одређеној „супервизији“ на коју они не могу утицати и која можа такву иницијативу и договор једноставно поништити.

Оваква ситуација доводи до још једне аномалије која је истражена, а то је да поједини политички чиниоци намјерно задржавају овакво стање ствари а своју инертност и неспособност у дошењу потребних иницијатива за бољи живот грађана правдају управо тим да је то бесмислено радити јер постоји Канцеларија Високог представника која неће уважити њихове ставове и која ће поништити њихов труд доводећи тако друштво и грађане у стање беспомоћности и стагнације.

У овом раду се кандидат изјаснио Закључком који недвосмислено, на бази свих досадашњих искустава како позитивних тако и негативних у вези са постојањем и одлукама Канцеларије Високог представника у Босни и Херцеговини, приказује оправданост, односно неоправданост постојања ове наметнуте међународне институције. Такође, кандидат је у границама рада утврдио и у коликој мјери ова институција спрјечава сваку могућност унутрашњег консензуса у Босни и Херцеговини.

Наведени подаци су довољни да се овај рад оцјени позитивном научном оцјеном и да се верификује као научни и друштвени допринос политиколошким, међународноправним и безбједносним расправама.

ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

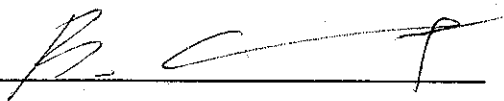
Комисија сматра да је кандидат Горан Ђорђевић извршио истраживање у складу са пријављеном темом и да његов рад садржи све елементе квалитетног завршног рада на студијама другог циклуса.

Комисија сматра да је тема логички досљедно и методолошки коректно обрађена, да су истраживања и налази доведени у везу са хипотетичким оквиром, те да сазнања и анализе у раду могу да користе будућим истраживањима из ове области.

Кандидат Горан Ђорђевић испуњава све законске услове за одбрану завршног рада на другом циклусу студија и Комисија Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци предлаже да кандидату Горану Ђорђевићу одобри јавну одбрану завршног рада под називом „Улога и положај ОХР-а у Босни и Херцеговини“.

КОМИСИЈА:

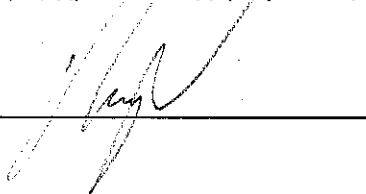
1. Доц. др Владе Симовић, доцент, предсједник

2. Доц. др Матеј Савић, доцент, ментор

3. Доц. др Александар Врањеш, члан

Бања Лука, 21. мај 2019. године

Број:08/1.558/19

Датум:14.05.2019.

На основу члана 3. Правилника о поступку провјере оригиналности завршних радова студената на II и III циклусу студија Универзитета у Бањој Луци број 02/04-3.2688-4/17-од 28.09.2017. године издаје се

У В Ј Е Р Е Њ Е

Овим се потврђује да је мастер рад кандидата **Горана Ђорђића** под називом „Улога и положај ОХР-а у Босни и Херцеговини“ провјерен путем званичног софтвера за откривање плагијата дана 18.04.2019. године.

Шеф библиотеке

Клија Кудача

Професор за научноистраживачки рад

ДОСТАВЉЕНО:

- Ментору
- А/А